Lietas Nr. C33323215
Lietas arhīva Nr. C-3232-15/19

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Siguldā 2015.gada 1.oktobrī

Rīgas rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Ineta Riekstiņa
ar tiesas sēdes sekretāri Ivetu Jungu

piedaloties prasītājai /pers. C/, atbildētāja pārstāvim /pers. D/, atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. C/ maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret /pers. E/, un

k o n s t a t ē j a

2015.gada 5.jūnijā tiesā saņemts prasītājas /pers. C/ prasības pieteikums maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu pret atbildētāju /pers. E/, kurā norādīts, ka ar atbildētāju ir kopīga meita /pers. F/, dzimusi /datums/.

Laulība ar atbildētāju nav noslēgta, taču paternitāti atbildētājs atzinis labprātīgi.

Prasības pieteikumā norādīts, ka ar atbildētāju kopā nedzīvo. Kopš dzimšanas meita dzīvo kopā ar prasītāju. Prasītāja veic meitas ikdienas aprūpi un audzināšanu.

Pēc meitas piedzimšanas ar atbildētāju mutiski vienojušies, ka meitas uzturam atbildētājs ik mēnesi maksās Ls 150 (206,03 *euro*).

Uzturlīdzekļus atbildētājs maksājis, taču neregulāri un parasti mazākā apmērā kā vienojušies. Kopš 2014.gada atbildētājs vienpersoniski nolēmis samazināt uzturlīdzekļu apmēru uz 150 *euro* mēnesī. Arī šo summu atbildētājs nemaksā regulāri un norādītajā apmērā. Bez tam atbildētājs mutiski informējis, ka uzturlīdzekļus turpinās maksāt Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Minētā summa ir par mazu, lai pilnvērtīgi uzturētu bērnu, kā arī mazāka par summu, par kuru vienojušies. Bez tam prasītājai ir svarīgi rēķināties ar noteiktu uzturlīdzekļu apmēru ik mēnesi, kas tiek maksāts regulāri.

Prasītājai jāgādā par meitas uzturu, apģērbu, dažādām ikdienas precēm atbilstoši meitas vecumam. Tāpat nepieciešami izdevumi bērna izglītībai un attīstībai, dažādiem veselības pakalpojumiem, attiecīgu rotaļlietu iegādei, kā arī komunālo maksājumu un apsaimniekošanas izdevumu segšanai. Minētie izdevumi bērnam mēnesī saskaņā ar sastādīto aprēķinu sastāda aptuveni 350 *euro.* Tā kā dzīvesvietai tuvākā pirmsskolas izglītības iestāde atrodas Lojā, aptuveni 17 km attālumā, lai izvadātu meitu, ik dienu jāmēro 70 km ar automašīnu. Dzīvokļa īre kopā ar komunālajiem pakalpojumiem ziemas mēnešos sastāda 250 *euro,* vasarā – 150 *euro.* Attiecīgi vidēji mēnesī, sadalot summu uz 3 cilvēkiem – vienam cilvēkam 66 *euro.*

Prasītāja norādījusi, ka ar viņas ienākumiem pilnībā nepietiek, lai apgādātu meitu. Prasītāja strādā SIA "/nosaukums/" un viņas ienākumi pēc nodokļu nomaksas aptuveni sastāda 400 *euro.* Prasītājas ikdienas aprūpē un audzināšanā ir vēl viens bērns –/pers. G/, dzimis /datums/.

Uzskata, ka atbildētājam jāuzliek par pienākumu maksāt vismaz pusi meitas /pers. F/ uzturam mēnesī.

Prasītājai zināms, ka atbildētājs strādā /nosaukums A/ Ltd, SIA un viņam ir pietiekoši labs atalgojums. Vasaras mēnešos atbildētājs veic papildus darbu zemnieku saimniecībā "/Nosaukums B/". Prasītāja uzskata, ka atbildētāja ienākumi ir pietiekoši, lai varētu sniegt meitas uzturam vismaz 175 *euro* mēnesī. Bez tam, atbildētājs ir jauns, darbspējīgs vīrietis, kuram ir visas iespējas strādāt un rūpēties par savu bērnu.

Saskaņā ar Civillikuma normām vecākiem ir pienākums samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu (Civillikuma 179.panta pirmā, otrā, piektā daļa).

Pamatojoties uz Civillikuma 179. panta pirmo, otro, piekto daļu, Civilprocesa likuma 1., 24., 205.panta pirmās daļas 1.punktu, lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus meitas /pers. F/, dzimušas /datums/, uzturam 175 *euro* mēnesī, līdz laikam, kad bērns pats varēs sevi apgādāt, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru; uzturlīdzekļus piedzīt no pieteikuma iesniegšanas brīža; piedzīt no atbildētāja prasītājas labā izdevumus par advokāta sniegto juridisko palīdzību; noteikt sprieduma izpildi nekavējoties.

Lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā.

2015. gada 15.jūnijā saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu atbildētājam nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, aprēķins, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojuma iesniegšanai līdz 2015.gada 15.jūlijam (lietas 31. lapa).

2015. gada 30.jūnijā tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi par celto prasību, kuros norādīts, ka prasību neatzīst, jo katru mēnesi maksā 100 *euro.* Maksā bankā kā automātisko maksājumu.

Piekrīt lietas izskatīšanai rakstveida procesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{26} pantu tiesa lietu iztiesā tiesas sēdē prasības tiesvedības kārtībā, ja to lūdz kāda no pusēm vai ja tiesa uzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Ar tiesneses 2015.gada 1.jūlija lēmumu lieta nolikta iztiesāšanai tiesas sēdē.

Tiesas sēdē prasītāja prasību uzturēja uz tajā norādītajiem apstākļiem un pamata.

Paskaidroja, ka ar atbildētāju vienojušies, ka viņš meitas uzturam maksās Ls 150 mēnesī. No 2014.gada atbildētājs vienpersoniski samazinājis šo summu un sācis maksāt 150 *euro* mēnesī, bet no 2014.gada decembra – 100 *euro* mēnesī. Norādīja, ka atbildētāja maksātie 100 *euro* mēnesī nenosedz pat pusi ikmēneša izdevumu.

Paskaidroja, ka atbildētājs saņem daudz lielāku algu, nekā to norādījis. Vienlaicīgi atzina, ka pierādījumi šim apgalvojumam nav.

Uzskata, ka tas, ka atbildētājs ārstē muguru, nenoņem viņa atbildību maksāt uzturlīdzekļus

Atzina, ka 2015.gada 31.augustā un 14.septembrī no atbildētāja saņēmusi 100 *euro* mēnesī.

Paskaidroja, ka ikmēneša ienākumi ir darba alga vidēji 400 – 450 *euro* mēnesī pēc nodokļu nomaksas. Saņem ģimenes valsts pabalstu par diviem bērniem 34 *euro* mēnesī. Saņem arī uzturlīdzekļus 108 *euro* apmērā, kas tiek maksāti dēla uzturam. Nekustamie īpašumi nepieder. Ir 2006.gada automašīna Opel Marino, par kuru ik mēnesi maksā līzingu 124,84 *euro* apmērā.

Lūdza prasību apmierināt, piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus 175 *euro* mēnesī ar prasības pieteikuma tiesā iesniegšanas dienu. Lūdza noteikt sprieduma nekavējošu izpildi.

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis prasību atzina daļēji. Piekrita maksāt uzturlīdzekļus 110 *euro* apmērā, par ko parakstījās pielikumā tiesas sēdes protokolam. Atzina, ka uzturlīdzekļi bērna uzturam jāmaksā, bet vairāk par 110 *euro* mēnesī atbildētājs maksāt nevar, jo viņa ienākumi ir samazinājušies. Viņš strādā vienā darba vietā. Paskaidroja, ka līdz 2015.gada aprīlim dēla uzturam maksājis 150 *euro* mēnesī, bet šobrīd maksā 100 *euro* mēnesī. To apliecina konta izdrukas.

Atbildētāja ienākumi vidēji ir 350 – 400 *euro* mēnesī pēc nodokļu nomaksas. Citi, papildus ienākumi, atbildētājam nav.

Bijusi mutiska vienošanās, ka no 2014.gada atbildētājs maksās 150 *euro* mēnesī. No 2015.gada maija maksā 100 *euro* mēnesī, jo atbildētājam ir veselības problēmas, jāapmeklē ārsts un jāveic muguras operācija.

Norādīja, ka atbildētājam nekustamie īpašumi nepieder. Atbildētāja lietošanā ir automašīna, par kuru maksā līzingu 130,43 *euro* mēnesī.

Paskaidroja, ka neapšauba bērna vajadzību apmēru – 352 *euro* mēnesī. Pieļauj, ka izdevumi ir adekvāti. Atbildētājs neiebilst pret izdevumu apmēru, bet izdevumiem jābūt samērīgiem ar atbildētāja ienākumiem.

Norādīja, ka atbildētājam ir pamatvajadzības – ēdiens, mājoklis, veselības problēmas.

Uzskata, ka 110 *euro* mēnesī bērna uzturam ir samērīga un taisnīga summa, ņemot vērā atbildētāja paša vajadzības. Norādīja, ka citi bērni, atbildētājam nav.

M o t ī v u d a ļ a

Noklausījusies prasītājas un atbildētāja pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, taču apmierināma daļēji.

No lietas materiāliem pievienotās /pers. F/ dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopijas redzams, ka 2011.gada 1.novembrī dzimušās /pers. F/ vecāki ir prasītāja /pers. C/ un atbildētājs /pers. E/ (lietas 9. lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu līdz laikam, kad viņš pats būs spējīgs sevi apgādāt. Tas nozīmē, ka tiesa, lemjot par piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, vadīsies pēc samērojamības principa - kādi ir pušu ienākumi, un cik daudz līdzekļu nepieciešami bērna aprūpei - viņa uzturēšanai, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanai, bērna kopšanai, izglītošanai un audzināšanai (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanai, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses).

Civillikuma 178. panta otrā daļa noteic, ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.

Lietā nepastāv strīds par to, ka pušu meita dzīvo pie prasītājas, kura īsteno bērna aprūpi un uzraudzību.

Lietā nepastāv strīds arī par uzturlīdzekļu maksāšanas pienākumu, bet ir strīds par uzturlīdzekļu apmēru.

Prasītāja no atbildētāja meitas uzturam vēlas saņemt 175 *euro* mēnesī, savukārt atbildētājs piekrīt maksāt uzturlīdzekļus 110 *euro* mēnesī.

Prasītāja iesniegusi aprēķinu bērnam nepieciešamajiem izdevumiem mēnesī, kurā norādījusi nepieciešamos uzturlīdzekļus, kas ir: apģērbs (ieskaitot sezonas apģērbu) 20 *euro*; apavi (vidēji 200 *euro* gadā) 9 *euro*; pārtika (tai skaitā pusdienas bērnudārzā) 120 *euro*; medikamenti, vitamīni 10 *euro*; sadzīves un higiēnas preces 10 *euro*; rotaļlietas, mācību līdzekļi 7 *euro*; komunālie pakalpojumi (apkure, elektrība, gāze, telefons) 66 *euro*; transports (degviela aptuveni 5 *euro* dienā) 100 *euro,* citi vienreizēji pirkumi gadam (gulta, galds, ritenis u.tml.) 10 euro, kopā 352 *euro* (lietas 28. lapa).

No lietā iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem – kontējumi kontā pa datumiem par laika periodu no 2014.gada 2.janvāra līdz 2015.gada 31.maijam redzams, ka /pers.C/ Sējas novada domes kontā iemaksājusi 339,37 *euro* kā norēķinu par PII iemaksām par /pers. F/ (lietas 22. lapa).

Lietas materiāliem pievienota 2014.gada augustā Pabažos starp /pers. K/ kā Izīrētāju un /pers. C/ kā Īrnieku noslēgtā īres līguma kopija (lietas 15. lapa).

No minētā līguma 1.1.punkta izriet, ka Izīrētājs izīrē un nodod Īrnieka lietošanā dzīvokli Nr.6, kas atrodas Sējas novada, Sējas pag. Pabažos, Saulstaros, sastāvošu no dzīvokļa ar kopējo platību 54,5 kv.m. un kopīpašuma no daudzdzīvokļu mājas un zemes 545/12835 domājamām daļām, turpmāk tekstā Dzīvoklis.

Līguma 1.3.punktā noteikts, ka vienlaicīgi ar Dzīvokļa Nr.6 īres līgumu Īrnieks noslēdz Apsaimniekošanas līgumu ar SIA Profit 1 par apsaimniekošanu un komunālajiem maksājumiem.

Saskaņā ar līguma 2.1.punktu par dzīvokli īres maksa tiek noteikta 75,00 *euro.*

Savukārt minētā līguma 2.2.punktā noteikts, ka papildus īres maksai saskaņā ar noslēgto apsaimniekošanas līgumu ar SIA Profit 1, Īrnieks maksā par komunālajiem pakalpojumiem –apkures, ūdens, koplietošanas elektrība, atkritumu izvešana, siltumtīklu apkope, ekspluatācijas izdevumi saskaņā ar Aapsaimniekotāja izsniegto ikmēneša rēķinu.

No prasītājas tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka viņas deklarētā dzīvesvieta ir "/Nosaukums C/"dz.6, Pabaži, ko apstiprina lietas materiāliem pievienotā Sējas novada domes 2015.gada 29.maija izziņa Nr.1724 (lietas 12.lapa).

Lietas materiāliem pievienoti SIA "PROFIT 1" rēķini par 2015.gada aprīli, martu, februāri, janvāri, 2014.gada decembri un novembri dzīvoklim Nr.6, /adrese/, kur pakalpojuma saņēmējs /pers. C/, kopā apmaksai: 2015.gada aprīlī 112,63 *euro,* 2015.gada martā 142,21 *euro,* 2015.gada februārī 144,06 *euro,* 2015.gada janvārī 154,42 *euro,* 2014.gada decembrī 151,59 *euro,* 2014.gada novembrī 134,06 *euro* (lietas 16.-21.lapa).

No lietas materiāliem pievienotās izdrukas par AS Latvenergo veiktajiem maksājumiem redzams, ka laika periodā no 2014.gada septembra līdz 2015.gada maijam par dzīvokli "/Nosaukums C/"6, Pabaži, Sējas nov., veikti maksājumi: 2014.gada septembri 10,13*euro,* oktobri – 18,51 *euro,* novembri – 10,36 *euro,* decembri – 13,98 *euro,* 2015.gada janvāri – 16,53 *euro,* februāri -*17,53* euro, martu – 19,03 *euro,* aprīli – 24,55 *euro,* maiju – 19,87 *euro* (lietas 22.lapa).

Lietas materiāliem pievienots SIA "Lattelecom" 2015.gada 20.marta /pers. C/ adresēts rēķins, kur summa apmaksai 14,37 *euro,* 2015.gada 21.aprīļa /pers. C/ adresēts rēķins, kur summa apmaksai 14,16 *euro,* un 2015.gada 20.maija /pers. C/ adresēts rēķins, kur summa apmaksai 14,37 *euro* (lietas 23.-25.lapa).

Taču no minētajiem rēķiniem izriet, ka tie izrakstīti par sniegtajiem pakalpojumiem adresē /adrese C/.

Saskaņā ar SIA "/nosaukums/" 2015.gada 1.jūnija izziņu Nr.B-6 prasītāja /pers. C/ strādā /nosaukums/ par viesmīli. Aprēķinātā darba alga pēdējos sešos mēnešos ir sekojoša: 2014.gada novembrī 370 *euro,* 2014.gada decembrī 400 *euro,* 2015.gada janvārī 470 *euro,* 2015.gada februārī 400 *euro,* 2015.gada martā 360 *euro,* 2015.gada aprīlī 430 *euro* (lietas 26.lapa).

No lietas materiāliem pievienotās /pers. G/ dzimšanas apliecības /apliecības numurs/ kopijas redzams, ka bērna māte ir /pers. C/ (lietas 27.lapa).

No prasītājas tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka viņas aprūpē un uzraudzībā ir arī dēls /pers. G/.

No lietas materiāliem pievienotās Sējas novada domes 2015.gada 29.maija izziņas Nr.1725 redzams, ka arī /pers. G/ deklarētā dzīvesvieta, tāpat kā prasītājai, ir /Nosaukusm C/"-6, Pabaži, Sējas novads (lietas 11.lapa).

Lietas materiāliem pievienotais ārstes /pers. O/ 2015.gada 11.augustā izsniegtais izraksts no pacienta /pers. C/ medicīniskās kartes apliecina, ka prasītājai ir veselības problēmas (lietas 79.lapa).

Tiesas sēdē prasītāja paskaidroja, ka viņas ikmēneša ienākumi ir darba alga vidēji 420 - 450 *euro* mēnesī, uzkrājumu nav. Prasītāja saņem uzturlīdzekļus 108 *euro* apmērā, kas tiek maksāti par dēlu, un ģimenes valsts pabalstu 34 *euro* mēnesī. Nepieder nekustamie īpašumi. Lieto 2006.gada transportlīdzekli Opel Marino, par ko maksā ikmēneša līzingu 124,84 *euro* apmērā.

Lietas materiāliem pievienots 2013.gada 8.februārī starp SIA "EIDZ transports" kā Darba devēju un /pers. E/ kā Darbinieku noslēgtais Darba līgums Nr.19 (lietas 53.-55.lapa).

Saskaņā ar minētā darba līguma 1.1.punktu Darba devējs pieņem pamatdarbā darbinieku un darbinieks stājas darbā pie Darba devēja par pašgājēja iekrāvēja vadītāju, kas atbilst ar Ministru kabineta 18.05.2010.noteikumiem Nr.461 apstiprinātā Profesiju klasifikatora kodam Nr.834218.

Darba līguma 5.1.punktā noteikts, ka Darba devējs ik mēnesi maksā Darbiniekam darba algu 250,00 LVL apmērā. Minētā darba alga ir bruto alga.

No lietas materiāliem pievienotā Nordea Bank AB Latvijas filiāle /pers. E/ konta izraksta par laika periodu no 2014.gada 1.oktobra līdz 2015.gada 26.jūnijam redzams, ka atbildētāja kontā darba devējs iemaksājis šādu darba algu: 09.10.2014. 483,26 *euro,* 10.11.2014. – 519,44 *euro,* 09.12.2014. – 593,11 *euro,* 09.01.2015.- 405,71 *euro,* 10.02.2015. – 467,88 *euro,* 09.03.2015. – 472,91 *euro,* 10.04.2015. – 614,33 *euro,* 08.05.2015. – 577,60 *euro,* 02.06.2015. – 200 *euro,* 08.06.2015. – 246,73 *euro* (lietas 69.-77.lapa).

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis paskaidroja, ka atbildētāja ienākumi mēnesī ir viņam izmaksātā darba alga, kas vidēji ir 350 – 400 *euro* mēnesī, citi ienākumi atbildētājam nav. Paskaidroja, ka nekustamie īpašumi atbildētājam nepieder. Atbildētāja lietošanā ir transportlīdzeklis, par ko katru mēnesi maksā līzingu 130,43 *euro* apmērā. Atbildētājam citu apgādājamo nav.

Lai arī no atbildētāja pārstāvja paskaidrojumiem izriet, ka atbildētājam ir veselības problēmas, viņam nepieciešama operācija, tiesai šādi pierādījumi iesniegti netika.

No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētājs strādā /nosaukums A/ un atalgojums viņam ir pietiekoši labs.

No lietas materiāliem pievienotās tiesai adresētās /nosaukums A/ Ltd 2015.gada 19.jūnija atbildes Nr.59/06 uz tiesas pieprasījumu, ko tiesa pieprasījusi pēc prasītājas lūguma, izriet, ka /pers. E/ uzņēmumā SIA "/nosaukums A/" strādāja no 2010.gada 26.marta līdz 2012.gada 30.novembrim (lietas 35.lapa).

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļu apmērs saskaņā ar Civillikuma 179. pantu nosakāms samērā ar vecāku mantas stāvokli, nevis saskaņojot ar visām bērna vajadzībām un vēlmēm, kuras būtu nepieciešamas bērna vispusīgai attīstībai.

Civilprocesa likuma 97. panta pirmā daļa noteic, ka tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Tiesa atzīst, ka tas, ka prasītāja norādījusi, ka atbildētājs saņem daudz lielāku algu, nekā to atbildētājs norādījis, nevar būt par pamatu, lai noteiktu no atbildētāja piedzenamos uzturlīdzekļus 175 *euro* apmērā, kā to lūgsi prasītāja, bet tie jāskata kopsakarībā ar pārējiem lietā nodibinātiem faktiem.

Tiesa ņem vērā arī to, ka gan prasītājai, gan atbildētājam nepieciešami līdzekļi savam uzturam, cita starpā, pārtikai, transportam un citiem nepieciešamajiem izdevumiem, arī ikmēneša līzinga maksājumiem.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2. panta pirmo daļu bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība, bet saskaņā ar minētā likuma 24.panta otro daļu vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes.

Konvencijas par bērna tiesībām 27.panta pirmā daļa noteic, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz viņa fiziskajai, psihiskajai, garīgajai, tikumiskajai un speciālajai attīstībai nepieciešamo dzīves līmeni. Minētā panta otrā daļa noteic, ka vecāki vai citas personas, kas audzina bērnu, ir pirmām kārtām atbildīgi par to, lai viņu spēju un finansiālo iespēju robežās bērnam būtu nodrošināti viņa attīstībai nepieciešamie dzīves apstākļi.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.panta pirmā un piektā daļa noteic, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras un darbība vai bezdarbība, kuras rezultātā netiek ievērotas bērna tiesības (bērna atstāšana bez minimāliem iztikas līdzekļiem, pajumtes, aprūpes, aizbildnības), vai citas darbības, kas ierobežo bērna personiskās vai īpašuma tiesības un brīvības, uzskatāmas par amorālām un pretlikumīgām.

Minētā likuma 10.pants noteic, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Ņemot vērā iepriekš minēto, nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesa ņem vērā prasītājas ienākumus un izdevumus, atbildētāja ienākumus un izdevumus.

Kā redzams no lietas materiāliem pievienotajām /pers. E/ bankas konta izdrukām par laika periodu no 2014.gada 1.oktobra līdz 2015.gada 26.jūnijam, tad atbildētājs prasītājas bankas kontā iemaksājis uzturlīdzekļus šādā apmērā: 13.10.2014. – 150 *euro* (alga 09.10.2014. – 483,26 *euro*), 13.11.2014. – 150 *euro* (alga 10.11.2014. -519,44 *euro*), 15.12.2014. – 150 *euro* (alga 09.12.2014. – 593,11 *euro*), 13.01.2015. – 150 *euro* (alga 09.01.2015. – 405,71 *euro*), 13.02.2015. – 150 *euro* (alga 10.02.2015. – 467,68 *euro*), 13.03.2015. – 150 *euro* (alga 09.03.2015. – 472,91*euro*), 13.04.2015. – 150 *euro* (alga 10.04.2015. – 614,33 *euro*), 28.05.2015. – 100 *euro* (alga 08.05.2015. -577,66 *euro*), 27.06.2015. – 100 *euro* (alga jūnijā 446 *euro*) (lietas 49., 51.lapa, 69.-77.lapa).

Prasītāja tiesas sēdē atzina, ka 2015.gada 31.augustā no atbildētāja saņēmusi 100 *euro,* un 14.septembrī – 100 *euro* apmērā.

Savukārt no atbildētāja pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka atbildētājs turpina strādāt SIA "EIDZ transports" un mēnesī vidēji saņem 360 – 400 *euro.*

Izvērtējusi atbildētāja ienākumu un līdz šim maksāto uzturlīdzekļu apmēru, tiesa uzskata, ka piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs ir nosakāms 130 *euro* mēnesī, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, jo pienākums nodrošināt savam bērnam uzturlīdzekļus ir abpusējs, t.i., gan bērna tēvam, gan mātei.

Ņemot vērā iepriekšminēto, prasība daļā par uzturlīdzekļu 45 *euro* apmērā piedziņu, ir noraidāma.

Uzturlīdzekļi piedzenami līdz laikam, kad bērns pats varēs sevi apgādāt, kā to lūgusi prasītāja.

Tiesa norāda, ka saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas judikatūru prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā *(sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556).*

Uzturlīdzekļi piedzenami ar prasības pieteikuma tiesā iesniegšanas dienu, t.i., 2015.gada 5.jūniju, un atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta

pirmās daļas 1.punktam nosakāma sprieduma nekavējoša izpilde, kā to lūgusi prasītāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3. punktu no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji – prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai, kas ir 130 *euro*.

Prasības summa uzturlīdzekļu piedziņas lietās atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam ir maksājumu kopsumma par vienu gadu, kas sastāda 130X12=1560,00 *euro*. No šīs summas aprēķināma maksājamā valsts nodeva atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktam, kas noteic, ka valsts nodeva par prasību līdz 2134 *euro*, — 15 procenti no prasības summas, bet ne mazāk par 71,14 *euro*. Līdz ar to, valsts nodeva aprēķināma 234 *euro* apmērā, kas piedzenama no atbildētāja valsts labā.

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts noteic, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi.

No lietas materiāliem- ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu uzziņas redzams, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu šajā lietā ir 10,85 *euro*. Līdz ar to ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 10,85 *euro* apmērā valsts labā piedzenami no atbildētāja.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta pirmo daļu tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi.

Atbilstoši minētā panta trešās daļas 1.punktam ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir izdevumi par advokāta palīdzību.

Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir atlīdzināmi šādos apmēros: izdevumi advokāta palīdzības samaksai: atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro,* - to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījuma apmierinātās daļas.

Saskaņā ar minētā panta otro daļu ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji, kā arī tad, ja prasītājs neuztur savus prasījumus sakarā ar to, ka atbildētājs tos pēc prasības iesniegšanas labprātīgi apmierinājis.

No prasības pieteikuma izriet, ka prasītāja lūgusi piedzīt no atbildētāja izdevumus par advokāta sniegto juridisko palīdzību.

Lietas materiāliem pievienota Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas 2015.gada 5.jūnija kvīts sērija VA Nr.041636, no kuras redzams, ka /pers. C/ samaksāji /pers. Z/ 44 *euro* par juridisko palīdzību par pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. E/ (lietas 29.lapa).

Ievērojot Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta, otrās daļas noteikumus, tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītājas labā piedzenami izdevumi par advokāta sniegto juridisko palīdzību 44 *euro* apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš tiesas izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 42.panta pirmo daļu, 43.panta pirmās daļas 3.punktu, 44.panta pirmās daļas 1.punktu, otro daļu, 97., 190., 193., 204.[1] , 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.[26], 250.[27]pantu, tiesa

n o s p r i e d a

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt uzturlīdzekļus no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, meitas /pers. F/, dzimušas /datums/, uzturam 130 *euro* (viens simts trīsdesmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, sākot ar 2015.gada 5.jūniju, līdz laikam, kad bērns pats varēs sevi apgādāt.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noraidīt prasību daļā par uzturlīdzekļu piedziņu 45 *euro* (četrdesmit pieci *euro*) apmērā.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus – izdevumus advokāta palīdzības samaksai 44 *euro* (četrdesmit četri *euro)*.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus: valsts nodevu 234 *euro* (divi simti trīsdesmit četri *euro*), nosakot, ka samaksa veicama šādā kontā: saņēmējs: Valsts kase NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus: ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10,85 *euro* (desmit *euro* un 85 centi) apmērā, nosakot, ka samaksa veicama šādā kontā: saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22.

Noteikt atbildētājam sprieduma labprātīgas izpildes termiņu tiesāšanās izdevumu samaksai 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinoši dokumenti iesniedzami Rīgas rajona tiesas kancelejā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā Siguldā, Šveices ielā 27.

Tiesnese I.Riekstiņa